

NEMZETI HITELINTÉZET RT.

(Tel. 25-88.) fa- és széntelep, Kálvária ut. (Gyógykórház mellé, Tel. 26-91). Bűkk, gyertyán, cser, kőris, tölgy, szil, fűz, fű, komló, nagybátonyi, ézdi s z é n, telésbrieti, külföldi kókusz.

vevesebb a személyi kiadás. Kérte Wimmer indítványának elutasítását.

Ezután

dr. Dettre János

szólt fel. Kifogásolta, hogy Szeged vezető tisztviselője, a költségvetés tárgyalása előtt nem ismerteti a jövő évi programot expozé formájában. El kellett volna mondania, hogy a betervezett költségvetés keretében mit szándékozik megvalósítani. Az önkormányzat disze mellől az önkormányzat lényege elveszett, mert az önkormányzat fennmaradásáról nem lehet beszélni akkor, amikor a polgárság nem jelölheti meg, hogy az általa fizetett adókat milyen célokra kívánja fordítani. Amióta a város az állandósult pénztelenséggel küzd, a bevételek hovaforrítása legnagyobb részben a polgármester akaratán múlik. Ha már a törvényhatóság költségvetési joga helyébe a polgármester utalványozási joga lépett, akkor legalább

a célokat, az eszközöket, a terveket, a programot szeretné ismerni a közgyűlés.

Az, hogy a költségvetést realizálni kellett, azt jelenti, hogy az eredeti tervezet nem volt reális, de nem jelenti azt, hogy a második tervezet az. Vagyontárgyakat nem lehet a költségvetés bevételei között szerepeltetni. A csatormázási hozzájárulás címén előírt bevétel is irreális, mert ezt a szabályrendeletet a kormány nem fogja jóváhagyni.

A költségvetés blöff-tételeit reális tételekkel kell helyettesíteni.

A közgyűlés előtt fel kell tártani a város anyagi helyzetét. Ha már belepumpálták a gázgyári járadékot a költségvetésbe, foglalkozni kellene azzal a kérdéssel is, hogy mi lesz a többi gázgyári pénzzel. Foglalkoznia kell a közgyűlésnek annak az 1.400.000 pengőnek a sorsával, amely a szerződés első napján esedékesé válik.

— Erre majd adunk programot, — szólt közbe a polgármester.

— Foglalkozni kellene azzal a kérdéssel is — folytatta Dettre —, hogy mi legyen a 3 milliós kölcsönnel. Minden olyan megoldást helyeselni kell, amely alkalmas a munkanélküliség csökkentésére. A város hitelét semmiesetre sem csorbítaná az, ha a pénz szociális kötelezettségek teljesítésére használjuk fel.

— A tisztviselőkérdést az ez a probléma, hogy 1914-ben 461, 1931-ben 573 tisztviselője volt a városi igazgatásnak. Pedig kétszer is volt azóta létszámcsoökkentés. De elavult a városi ügykezelés rendszere is, amely nem alkalmazkodik az élet megváltozott tempójához.

Foglalkozott ezután a haszonbérleti rendszer kérdésével. A negyvenéves törlesztéses rendszer, amely csak papíron valósult meg, a legnagyobb akadály a kérdés végleges rendezésének. A városnak rá kellene térnie a kényszer-egyezség útjára. Talán a töké egyrésztének elengedéseivel fizetésre lehetne serkenteni a hátralékos bérloket.

— Szeretnénk választ hallani arra a kérdésre, hogy

miképpen kívánja foglalkoztatni a város a munkanélkülieket,

hogyan akarja megvédeni az elesetteket. Hibáztatja, hogy a szociális gondoskodás megváltozott rendjével még a népjóléti bizottság sem foglalkozhatott.

— Nem látjuk a városi közigazgatás minden pontján azt a gazdasági fölkészültséget, amelyre a mai viszonyok között föltétlenül szükség lenne. A gondok viselésében résztvetni kellene a közgyűlésnek. Arra kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy ne a horzsolási, hanem az érintkezési pontokat keressék. A mai viszonyok között nem bízik a költségvetési javaslatban, amely csak a címlapján árulja el, hogy a válság mélypontjának idején készült. Nem lehet bizalommal azíránt a várospolitika iránt, amely még a legközelebbi teendőket sem határozta el. Azért még általánosságban sem fogadhatja el a költségvetést. (Taps.)

A polgármester

azonnal válaszolt. Tudna programot, de nem ad. Akik a szavakhoz vannak szokva, azok követelnek programot.

— Hát Gömbös? — kérdezik az ellenzék oldaláról.

— En még nem láttam százszázalékig megvaló-

sított programot —, folytatta a polgármester. Mindent meg fogok tenni, amit a város érdekében állónak látok. Ez a programom. Dettre állapította meg, hogy ma reális költségvetést nem lehet csinálni. Már pedig maga a költségvetés a program.

A polgármester ezután a létszámkérdéssel foglalkozott. A státusz a feladatok szaporodása miatt növekedett. A haszonbérlet kérdésevel nagyon sokat foglalkozott a közigazgatás. A homoki földet hasznosításának eddigi rendszerét megváltoztatjuk. Eddig 25 évre adta a város ezeket a földeket bérbe, ezután csak egy évre adják és évről-évre meghosszabbítják.

— A munkanélküliség enyhítésére van programja a városnak — folytatta a polgármester. A Buvártó feltöltése, a Fehértó elkészítése, aszfaltozás.

— Most mondja el a polgármester ur az expozé — szólt közbe Dettre.

— A kormány Szegedre 350.000 pengőt kíván fordítani, hogy a város csökkenthesse a munkanélküliséget — mondja a polgármester. Programot nem adok, majd beszámolok arról, ami történt — fejezte be a polgármester.

Ezután Petrik Antal szólt föl. Beszédét azal kezdte, hogy

Inflációra van szükség.

A költségvetés reális lesz, ha a pengő nem erősödik tovább a jövő évben. A hídvarmot és a követvarmot törölni kell a költségvetésből. Ez a két váms okozza azt, hogy a forgalom elkerüli Szegedet. Egyes helyeken a földeket nyílt árverések mellőzésével kellene bérbeadni.

— Protekciósoknak a földet! — szólt közbe Pásztor József.

Petrik méltánytalannak mondja azt, hogy a pénzügyi kincstár 40.000 pengő adót vetett ki a városra a laktanyák után. Szükségesnek tartja a kisvasut tarifájának radikális csökkentését. A magas tarifa az oka annak, hogy a kisvasut bevétele évről-évre csökken. A tisztviselők létszámának emelésére szükség volt, mert állandóan új és új rendeletek jelennek meg és azok újabb és újabb munkát hárítanak a közigazgatásra. Kiváncsannak tartja a gyümölcsstermelési propaganda folytatását.

A polgármester bejelentette, hogy a laktanyák bére után közigazgatási bírósági döntés alapján kell adót fizetni. A kisvasut tarifájának leszállítása nagyon veszélyes kérdés, nagyon meg kell fontolni.

Dr. Kerész Béla

meg van győződve arról, hogy a kormány a gázgyári szerződést rövidesen jóváhagyja, tehát a város rövidesen megkapja a 3 millió pengős kölcsönt. Hiba lenne, ha a város pengőkölcsöneit fizetné vissza belőle. Az ország területén 22-23 százalékos árfolyamon tekintélyes mennyiségű Speyer-kőtvényt lehet vásárolni. Így megszabadulna a város adósságának jelentékeny részétől.

— Ma az egész gazdasági élet az államtól és a közülettől várja a termelő munka megindítását, mert az állam belenyúl a gazdasági élet minden részébe és olyan szűk körre szorítja a magántőke tevékenységét, hogy az nem kezdheti meg a munkát. Nem lehet az egyik oldalon kiépíteni az államszocializmust, a másik oldalon pedig a magángazdaságtól várni a munka megindítását. Az 1.400.000 pengő gázgyári pénzt csakis gyümölcsöző beruházásokba szabad fektetni.

— Ma már a polgárság nem a jövedelméből, hanem a vagyonából adózik, a forgótőkét fizeti be adóba. Indokolatlan azonban az adóterheknek a fenntartása, amelyek az elmúlt jobb években alakultak ki. A költségvetést általánosságban elfogadja, bár attól tart, hogy a bevételi előírás nem valósul meg.

Ezután Lajner Dezső felszólalása következett. Az idő előrehaladására való tekintettel arra kért engedélyt, hogy felszólalását csütörtökön mondhasse el.

Este 7 órakor az ülés folytatását csütörtök délutánra halasztották.

Az olvasó rovata

Jobb, izletesebb, ehető ebéd a népkonyhán

Tekintetes Szerkesztőség! A népkonyha kosztja ellen volna panaszom. Sajnos, amit adnak, azt is oly rosszul készítik el, hogy azt szinte lehetetlen megenni. Például a napokban kosztos babot kaptunk, a káposzta pedig — elég gyakori fogás — élvezhetetlen. Azt hiszem, hogy nem kerülne többé a dolog, ha az ételeket jól, izletesen készítenék el és nem úgy, ahogy most. Ezért van az, hogy az inségebédből jóformán csak a 15 deka kenyér élvezhető, leg-
többen csak a kenyérre reflektálnak, a főzeléket el sem viszik, vagy ha el is viszik, nem tudják elfogyasztani.

Pedig olyan árat fizetünk az ebédért, amelyen összegért többfogásos ebédet is ehetnénk. Itt van például az én esetem. A mesterségem szobafestő, de munkám régóta nincs. Kénytelen vagyok az inségebédet igénybevenni. Az ebéd-
dek fejében eddig még minden hónapban 9 napot dolgoztam a városnak a mesterségemben. Ha másutt dolgozom kilenc napot, akkor keresek ezalatt körülbelül 55 pengőt. Tehát havonta 35 pengő értékű munkát adok a városnak és ezért kapok 30 ebédet. Ha a munkám ellenértékét pénzben kapnám meg, akkor azért az összegért egész hónapban vacsorázhatnék és ebédelhetnék, de így csak inségebédet kapok érte. Egy inségebéd tehát körülbelül 1.20 pengőben van. Viszont az inségebéd nem ér meg többet 8-10 fillérnél, sokszor még annyit sem. Kérésem tehát nem szerénytelen, amikor jobb, izletesebb, ehető ebédet kérek a munkámért. Végeredményben a város is megkéri a magát. Ha például csak egyszer ne jelentkeznék az inségmunkán, akkor már másnap elvonnék az ebédjegyemet.

Tisztelettel: Egy munkanélküli.

Számwald Gyula

Tekintetes Szerkesztőség! Tisztelettel kérdem, van-e valami adat arra az állítólag Szegeden, 1825 november 5-én, született Számwald Gyulára vonatkozólag, aki 1848-ig segéd volt az egyik pesti könyvkereskedésben és akinek emlékkönyvébe írta Petőfi az „Egy könyvtáros emlékkönyvébe” című verset és aki a szabadságharcban honvédnek bevonulva mint hadnagy megsebesült Branyiskónál, majd Amerikába vándorolva Lincoln első felhívására belépett az északamerikai seregbe és ott 1861-ben alezredes, majd dandárparancsnok, vezérőrnagy és aki Piedmontnál, amikor sebesülten a kötőállomáson hallotta, hogy nincs, aki vezesse a támadást, úgy, amint volt, sebesülten élére állt a csapatoknak és diadalra vitte az amerikai sereget. Ezért a tetteért a „Medal of Honour”-t, a legnagyobb amerikai katonai kitüntetést kapta. Számwald később mint az amerikai diplomácia tagja Yokohamában, majd Sanghaiban volt konzul, 1912-ben Newyorkban teljes katonai pompával temették el az Arlington National Cemetery-ben. Ha nincsenek adatok, nem volna-e célszerű Szegednek gondoskodnia arról, hogy egy ilyen fiának az életére vonatkozó adatok a Városi Múzeum számára megszerzettessenek és nem volna-e célszerű gondoskodni arról, hogy Szeged közönsége Számwald Gyuláról közelebbi tudomást szerezhessen?

Nem volna-e célszerű ennek a Számwaldnak, aki mint amerikai katonai Stahel nevet viselt — halála 20 éves fordulóját felhasználni arra, hogy az amerikai közvélemény figyelmét az amerikai szabadság egyik magyar hőse felhívják? Nem volna-e érdemes gondoskodni arról, hogy akinek Petőfi verset írt és aki Amerikának is büszkesége, annak a szegedi embernek Szegeden valamilyen emléke legyen?

Kiváló tisztelettel: (Aláírás.)

30 könyvet
cserélhet havi egy pengőért
a DÉLMAGYARORSZÁG
költcsönkönyvtárában

YO-YO csemege 24 fillér
Tölcsény cukrásznál
Püspökbasár épülettel szembe